

Motion till riksdagen

1988/89: Ub560

av Gullan Lindblad och Birger Hagård (båda m)

Ökad samordning av resurser för havsforskning

I ett mycket intressant TV-program nyligen redogjordes för havsforskning, som bedrevs av fartyget Eldjarn från havsforskningsinstitutet i Bergen.

Det var mycket intressanta rapporter, som framlades av havsforskaren Lars Föyn, Bergen och fiskforskaren Olle Hagström, Lysekil. Enligt deras uppfattning – baserad på noggranna undersökningar – är situationen i Skagerack, Kattegatt och Nordsjön mycket bättre än vad som sagts i debatten. De båda forskarna hade kommit fram till att det framför allt är de kustnära områdena, därav delvis Kattegatt, som drabbats av övergödning och giftutsläpp. Havet i övrigt ansågs vara ganska friskt och det är gott om fisk.

De båda forskarna menade att debatten sommaren 1988 var mycket överdriven. Algdöden sades dels vara miljöbetingad men också ha klimatologiska orsaker.

Även om den nu presenterade rapporten var positiv är det knappast någon som i dag inte tar debatten om havsdöden på allvar, allra minst de båda citerade forskarna. Våra hav lever under ett ständigt hot, där miljögifterna är det största hotet. Det som är farligast för havet är produkter som människan har skapat, t.ex. PCB och dioxiner. Vi vet ännu alltför litet om miljögifternas inverkan på havet. Ett viktigt forskningsområde är bland annat transporter av närsalter i havet.

Hur kan det då uppstå en så snedvriden debatt? De båda forskarna menade, att den forskning som bedrivs, ofta är av kortsiktig natur, ofta i treårsprojekt och det är då lätt även för forskare att ryckas med i den aktuella debatten. Havsforskning måste, menade de, bedrivas mycket långsiktigt i minst tioåriga undersökningsprojekt. Forskningen bör också ske i samband med universitetet och havsforskningslaboratorier samt gärna i internordiskt samarbete.

Vi instämmer i stort i de båda forskarnas slutsatser men vill understryka behovet av forskningens frihet. Självfallet är det angeläget att en viss samordning av forskningsresurser kan äga rum. Det är även nödvändigt att forskning kan bedrivas på lång sikt. Det i sammanhanget aktuella området är ett utmärkt exempel på långsiktig forskning. Regeringen bör tillse att erforderliga medel för sådan forskning ställs till förfogande genom de ordinarie fakultetsanslagen eller via Naturvetenskapliga forskningsrådet (NFR) eller forskningsrådsnämnden (FRN). Den långsiktiga forskningsplaneringen på havsforskningens område bör regeringen presentera inför riksdagen i 1990 års forskningspolitiska proposition.

Hemställan

Mot. 1988/89

Ub560

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om havsforskning.

Stockholm den 20 januari 1989

Gullan Lindblad (m)

Birger Hagård (m)